

1. Дискусия във връзка със състоянието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T).

2. Разни.

На 18 юни 2015 г. се проведе заседание на Комисията по културата и медиите при следния

Д н е в е н р е д

1. Дискусия във връзка със състоянието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T).

2. Разни.

Списък на присъствалите се прилага към протокола.

Заседанието бе открито в 14,15 ч. и председателствано от госпожа Полина Карастоянова – председател на Комисията.

* * *

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Уважаеми колеги, уважаеми гости, налице е необходимият кворум, откривам днешното заседание на Комисията по културата и медиите. Колеги, съгласно обявения дневния ред за днешното заседание е предвидена дискусия във връзка със състоянието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България. И втора точка – „Разни”.

Уважаеми колеги, имате ли предложения по дневния ред? Няма предложения. Благодаря ви. Който е за предложения дневен ред, моля да гласува.

За – 13, против и въздържали се – няма.

Дневният ред е приет.

Колеги, на днешното заседание присъстват от Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения моят колега и председател на Комисията господин Гроздан Караджов и господин Камен Костадинов – заместник-председател на Комисията.

От Българската национална телевизия – госпожа Вяра Анкова, генерален директор, госпожа Анета Милкова, госпожа Десислава Преображенска – членове на Управителния съвет. Добре дошли!

От БТВ Медиа Груп тук са господин Павел Станчев – изпълнителен директор, и Господин Йовчев – директор на „Правна дирекция”. Добър ден!

От Нова Броудкастинг Груп тук е госпожа Силва Зурлева, член на борда на директорите. Приятно ми е!

От Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията тук са госпожа Калина Димитров – директор на дирекция „Съобщения” и госпожа Жанета Рогова – началник на

отдел в дирекция „Правна“. Малко по-късно очакваме и заместник-министър Валери Борисов. Към този момент от Министерството на финансите няма представител.

От Съвета за електронни медии тук е неговият председател. Добре дошъл на доц. Лозанов!

От Комисията за регулиране на съобщенията присъства господин Веселин Божков – председател. Приятно ми е, господин Божков, че сте в нашата комисия. Госпожа Мирослава Тодорова – директор на дирекция „Разрешителна дейност и честотно планиране“. Госпожа Надя Койчева – директор на дирекция „Правно регулиране и общо правно обслужване“.

От Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори тук е господин Мехти Меликов – изпълнителен директор.

Желание за участие в заседанието изявиха и от НУРТС България. Тук са господин Свилен Попов – изпълнителен директор на „НУРТС Диджитъл“ ЕАД; госпожа Даниела Езерска – изпълнителен директор на „НЕРТС Диджитъл“ ЕАД; господин Антон Зафиров – изпълнителен директор на „ФЪРСТ ДИДЖИТЪЛ“ ЕАД; господин Славчо Георгиев – „ФЪРСТ ДИДЖИТЪЛ“ ЕАД; господин Емил Атанасов – изпълнителен директор на „НУРТС България“ АД; господин Боян Цветков – юрисконсулт на „НУРТС България“ АД. Добре дошли, господа!

Уважаеми колеги, в Комисията по културата и медиите са получени писма от Българската национална телевизия, от БТВ и от Нова, с които се изразява безпокойство и притеснение за състоянието на наземното цифрово телевизионно радиоразпръскване у нас. Почти две години след края на аналоговото излъчване в България не са изпълнени основните цели на цифровизацията - въвеждането на наземното цифрово телевизионно разпръскване да бъде ефективно и ефикасно, използването на радиочестотния спектър, осигуряване на по-добро качество и програмно разнообразие, както и предоставяне на допълнителни услуги за потребителите. Не са усвоени предимствата на цифровата телевизия, броят на програмите е почти същият, какъвто бе и при аналоговата телевизия, въпреки че качеството на сигнала е подобро.

Предлагам ви да направим днешното заседание на нашата комисия в един конструктивен разговор, в една дискусия за това, което всъщност установяваме, факта, че има неизпълнение на поставените цели, факта, че има проблем. Целта на днешното заседание и дискусията, която предстои, е да очертае път за развитие и съответно решаване на съществуващите проблеми.

Аз ще помоля да следваме естествения път и да чуем първо позицията на генералните директори, които се обърнаха към нас с писмата, които са изпратени на вниманието на всички мои колеги народни представители, за да може съвсем накратичко да маркират основните акценти, които представиха на нашето внимание, след което ще чуем позициите на органите, които са представени тук и които имат компетенции по въпроса и с подкрепата на моите колеги от Транспортната комисия, на председателя, на заместник-председателя и, разбира се, всички колеги от Комисията по културата и медиите да се опитаме да обобщим и да направим едно работещо предложение как да продължи развитието на процеса оттук нататък. Благодаря ви още един път!

Госпожо Анкова, заповядайте.

ВЯРА АНКОВА: Здравейте от името на Националната телевизия! Аз не знам дали трябва да започваме с Националната телевизия, защото смятам, че проблемът с цифровизацията на националната медия е изключително сложен, доста по-сложен отколкото този на нашите колеги от частните телевизии, тъй като тук има специално законодателство, което обвързва Българската

национална телевизия със специфична мрежа за наземно цифрово радиоразпръскване на територията на България, която е само за обществени оператори, тоест само за Българската национална телевизия почти. Ако искате, предлагам да започнем от търговските оператори, защото тук е съвсем друг казусът според мен. Ако искате, ще започна и аз, просто казвам, че нещата са различни.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Анкова. Господин Станчев, госпожа Зурлева, заповядайте. Ще направим този разговор по-естествен, по-освободен от строгия протокол, но надявам се, по-конструктивен, който да стигне до естествено обединение около това какво оттук нататък е разумно да се предприеме.

Заповядайте, господин Станчев.

ПАВЕЛ СТАНЧЕВ: Уважаема госпожо председател на Комисията по културата и медиите, уважаеми господа народни представители, уважаеми колеги! Това, което ние изразяваме в нашето писмо, е една тревога, която мисля, че много от вас също споделят – това, че въпреки големите очаквания при навлизането на цифровизацията в разпръскването на телевизионни сигнали, в България тези очаквания за съжаление не се изпълниха и не се изпълняват, тъй като нивото на домакинствата, които гледат телевизия по ефирен път, не достигна нивата, които се очакваха. Както знаете, все още огромният брой домакинства в България гледат телевизия или по сателит, или по кабел. Мисля, че за този резултат има много причини както обективни, така и субективни. Но това е факт и всички ние сме потърпевши от тази ситуацията. Както знаете, миналата година БТВ Медиа Груп се принуди да се откаже от два от своите лиценза за ефирни телевизии, чисто и просто защото икономически нямаше смисъл тези лицензи да бъдат експлоатирани. По същия начин малко след БТВ Медиа Груп и Нова Броудкастинг Груп също се отказа от един лиценз по същите причини, доколкото знам.

Така че ние сме изправени пред тази ситуацията. В същото време съзнаваме нашата обществена роля на национални телевизионни оператори, поне що се касае до нашите основни канали – имам предвид канала БТВ, канала Нова телевизия и други колеги, които не са днес тук на тази среща. Ефирното разпространение освен всичко друго има и обществена роля, знаем, че има много хора, които са в непривилегировано социално и географско положение в страната и за тях това е единственият начин те да получават достъп до националните медии, тъй като финансово не могат да си позволят да ползват кабелни и сателитни услуги.

Затова приканваме към вашето внимание, ако може да се погледне позитивно и градивно на ситуацията. Знаем, че в следващите няколко дни, ако вече не е факт НУРТС ще има нов собственик в лицето на БТК, след като получи разрешение от Комисията за защита на конкуренцията да придобият мултиплекса, и може би това създава една добра възможност да се преосмисли бъдещето на тази услуга, на този тип разпространение на този сигнал. И естествено, за да има такова бъдеще, би трябвало да се преосмислят и икономическите дадености и технологичните дадености на пазара.

Това е, което бих казал най-общо.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Станчев. Очевидно в днешната среща и в рамките на това заседание това, което правим, е като първа стъпка да дефинираме проблема, да го изкажем ясно, да определим неговите параметри, след което да зададем възможна посока и за неговото решаване. Затова благодаря още един път и на вас, и на вашите колеги, че се обърнахте към нас с позициите.

Госпожо Зурлева, заповядайте.

СИЛВА ЗУРЛЕВА: Здравейте! Много ви благодаря за тази среща, защото смятам, че от името на Нова Броудкастинг Груп моментът е назрял към това да привлечем вашето внимание към модела на дигитализация в България, който по наше мнение не беше добре избран и не беше добре изпълнен. Искам да ви напомня, че Нова Броудкастинг Груп винаги е подкрепяла усилията на правителството, свързани с този процес, тъй като това беше процес изцяло според нормативите на Европейския съюз и ние всъщност на практика изпълнявахме директиви. Още в самото начало, още през септември 2013 г. предупредихме на редовните срещи, които сме имали в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, че в България този процес ще бъде много труден поради простата причина, че 85% от населението гледа телевизия по кабел и сателит и само 15% аналогово. Тоест знаехме, че ще срещнем тези трудности още в самото начало.

Ние изпълнявахме задачите си по тази програма, както и останалите ни колеги, но очаквахме, че спрямо този модел резултатът ще бъде съвършено различен от този, който е сега, а именно би трябвало разходите на операторите, които доставят съдържание, да спаднат от шест до седем пъти – това поне показва опитът на MTG – шведската група, която е основният акционер в Нова Броудкастинг Груп. Там, където те оперират в европейски страни с успешно проведен модел на дигитализация, спадът за пренос на един канал шест до седем път, понеже се предполага, че при дигитализацията освен прекрасно качество на сигнала и достигане до повече потребители, може да се пренася по този начин от седем до десет канали – това специалистите от Комисията за регулиране на съобщенията ще го кажат по-точно от мен.

Основната болка на частните телевизионни оператори е тази според мен – че това, което очаквахме, не се случи и в момента ние заплащаме една огромна цена за услуга, която не е такава според документите и според предписанията, които се опитваме да спазваме.

Тази среща е много полезна за нас и ние ви благодарим за нея, тъй като искаме да привлечем вашето внимание като компетентен държавен орган – парламентарен и чрез вас до компетентни държавни органи – за смяна на модела. Това е най-кратко казано нашето искане – да привлечем вниманието ви, защото смятаме, че този модел е неработещ и не виждаме бъдеще в него така както е конструиран в момента.

Това е нашата молба всъщност и началото на тази дискусия би било полезно за всички, за да кристализира основната идея как моделът да бъде сменен. Още веднъж искам да повторя, че ние спазваме всички законови изисквания и ще продължаваме да ги спазваме както досега, така и занапред. Но все пак би трябвало да се вземат предвид и нашите искания. Защото за бизнеса това е от изключително важно значение. Благодаря ви.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви и аз, госпожо Зурлева. Редно е да кажа, че освен заявката, която вие давате за необходимост от смяна на модела, с която предполагам в хода на дискусията ще се съгласят всички участници, спазването на закона е разбира се задължение за всеки един от нас, но законът следва живия живот. И ако ние виждаме необходимост и са налице основания за промяна на определени текстове и части от определен закон, естествено е ние да направим това в съответствие с това развитие на бизнеса, на живота и в крайна да гарантираме интереса на всеки български гражданин като потребител на това, което вие излъчвате.

Госпожо Анкова, заповядайте.

ВЯРА АНКОВА: Аз искам да започна също с благодарност към това, че започва този процес на дискусии, който според мен трябваше да започне изключително по-рано, тъй като проблемите, които вече бяха очертани, са още по-големи за обществената телевизия. Ние дейно участвахме във всички дискусии, които бяха предвидени по плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, защото това е част от обществената мисия. Дори в Европа повечето обществени телевизии са били и лидер на процеса на цифровизация.

Аз искам да кажа, че по принцип за мен процесът на цифровизация беше направен недобре още от самото му начало, но ние всички очаквахме, че той ще има втори етап и ще бъде развит. В България се застъпи една базова услуга за цифрово разпръскване и фактически ползите за допълнителни интерактивни услуги, които са основният плюс на процеса на цифровизация и които в момента са приоритетите за развитие на всички европейски обществени телевизии, в България този процес въобще не беше застъпен.

Обществената телевизия беше лишена и от мисията си за регионално разпространение, тъй като и също регионален мултиплекс не беше изграден в България, което направи програмата на Българската национална телевизия изключително сложна, защото знаете, че тя има регионални центрове, това отговаря на основни приоритети на Европейския съюз за развитие на регионите и ние в предишния аналогов модел имахме възможност да се отворят тъй наречените прозорци и на всеки един регион да може да бъде предоставена новинарска или публична насоченост към неговия регион. Загубихме и тази част от обществената си мисия.

И стигаме до основния проблем на обществената телевизия – решението да има изцяло предоставена на Българската национална телевизия мрежа, която мрежа трябва да бъде финансово обезпечена като договореност между Българската национална телевизия. При нас е „Фърст Диджитъл“, не е НУРТС, но „Фърст Диджитъл“ е компания, която фактически наема технологичните съоръжения за разпръскване от „НУРТС България“. При така създадената законодателна рамка процесите за финансиране обаче намаляха за Българската национална телевизия, тъй като ще кажа, че само в последните седем-осем години бюджетът на Българската национална телевизия от 78 милиона преди седем-осем години в момента е бюджет 65 милиона лева, като отговорностите и задълженията са изключително големи. Ние не можем с този бюджет да си позволим да обезпечим целия мултиплекс, водили сме не един и два преговорни процеса с представителите и на НУРТС, и на „Фърст Диджитъл“, които са тук. Техният отговор е, че не може да функционира мултиплексът само с един или два канала, ако можем да обезпечим така оставянето, както направиха търговските оператори, въпреки че искам да кажа, че това не е нормален процес за една обществена телевизия. Наистина навсякъде в Европа обществените телевизии се разпространяват по този начин и би трябвало да достигнат до населението до колкото е възможно по-голям процент. При нас се зае позиция за процент 95-96%, ако не се лъжа, което в един момент е наистина една много сериозна покриваемост на населението, в средноевропейски план покриваемостта е по-малка.

Тук искам да поставя въпроса, че ние сме в една много сериозна безизходица, което в момента довежда до неплащане от страна на Българската национална телевизия по договора, който имаме с „Фърст Диджитъл“, тъй като тези средства въобще не са обезпечени в нейния бюджет.

И тук не става дума само за обезпечаване на разпространение, а става дума и за обезпечаване на съдържание. Защото ако Българската национална телевизия трябва да отговори на всички предизвикателства, които европейските обществени телевизии представят, ние трябва да имаме една доста сериозна програма, която е насочена към различни ниши в програмната схема, а ние в момента, знаете, разпространяваме основния канал на телевизията, БНТ 2, който е преструктуриран, за да може да отговори на мисията за регионални програми, но е направен по изключително (ако трябва да кажа от професионална гледна точка) лош принцип, тъй като нямаме, както подчертах, регионален мултиплекс и там се редуват различните региони и съвсем не може да се нарече, че това отговаря на една съвременна европейска практика, БНТ HD и сателитния канал.

Затова казах, нашият въпрос е обвързан и със законодателство, ние не можем да предприемем сами единични действия, без това да бъде обсъдено с вас, с държавата като обществена телевизия и аз наистина благодаря за този разговор.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Анкова. Потвърждавам, че в Комисията по културата и медиите имаме готовност да получим от вас конкретни предложения или акценти с текстове, които съдържат необходимост от определен тип промяна, да ги обсъдим, да потърсим максимално широк политически консенсус и да пристъпим към тези промени, които от изказванията и на вашите колеги оставаме с впечатление, че са на дневен ред от гледна точка на процеса на развитие на медийната среда.

Добър ден още един път и на заместник-министър Валери Борисов! Очаквам да чуя и позицията на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Заповядайте.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР ВАЛЕРИ БОРИСОВ: Благодаря, госпожо председател! Добър ден на всички! Позицията, която бих искал да изразя пред вас, е следната. В изпълнение на § 209, ал. 5 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за електронните съобщения и на Плана за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване у нас на 30 септември 2013 г. ние преустановихме аналоговия сигнал и от този момент нататък гледаме всички цифрова ефирна телевизия. Според годишния доклад на Комисията за регулиране на съобщенията за развитие пазара на електронните съобщения през 2013 г. право да осъществяват електронни съобщения чрез издадените им разрешения и отчитайки факта, че наскоро Комисията за защита на конкуренцията разреши НУРТС да премине към БТК, вече имаме четири предприятия, като мрежите на четири от тях са с национално покритие. Това са „НУРТС Диджитъл”, „Фърст Диджитъл”, „HD Медиа сървисиз” и „Булсатком”. От тях през 2013 г. три са осъществявали дейност по наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване, а именно „НУРТС България”, „НУРТС Диджитъл” и „Фърст Диджитъл”.

Според данни на колегите от Комисията за регулиране на съобщенията от април месец тази година понастоящем „НУРТС Диджитъл” чрез една от мрежите си за наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване с национален обхват излъчва пет телевизионни програми на търговските телевизии. Това са БТВ, Нова, ТВ 7, Нюз 7 и „България он ер”, като втората изградена мрежа е изцяло свободна. Следователно към днешна дата може да направим заключение, че натовареността на мрежите на търговския оператор е приблизително около 20%, тоест ползва се само една от двете изградени мрежи. Тази информация е предоставена

официално от Комисията за регулиране на съобщенията през м. април. Останалите две предприятия – HD Медиа сървисиз, които имат издадено разрешение през 2009 г. за изграждане на три ефирни мрежи, и „Булсатком”, които имат разрешение за изграждане на една мрежа, това разрешение е издадено през 2013 г., практически не развиват никаква дейност.

Както вече беше отбелязано, налице е тенденция към намаляване на броя на зрителите на ефирна телевизия и съгласно данните, с които разполага нашето министерство, този брой към началото на 2015 г. е около 16% от домакинствата. Искам да припомня само, че на 23 април 2015 г. Съдът на Европейския съюз се произнесе относно законовите изисквания от 2009 г., въз основа на които са издадени разрешенията на двете предприятия за изграждане на пет наземни мрежи. Решението на съда е осъдително и всички органи в България трябва да реагират съобразно своите компетентности.

Искам да ви уверя, че Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията моментално след официалното получаване на това решение на Европейския съд започна много активен диалог както с колегите от Комисията за регулиране на съобщенията, така и с Европейската комисия, като целта ни е в абсолютно открит диалог с органите на Комисията ние като държава да избегнем възможността за стартиране на санкционно производство. Защото в решението на Европейския съд никъде не е казано, че България трябва да понесе каквито и да било санкции във връзка с констатираните нарушения. Това не означава, че ако ние не изпълним решението на Европейския съд по инициатива на Европейската комисия такова санкционно производство не може да бъде стартирано. **Нашата цел като държава и ние като представители на държавата в този процес е една-единствена – да предотвратим такова санкционно производство и да избегнем каквито и да било финансови санкции за държавата.**

Темата, по която работим с експертите от Комисията и с колегите от Комисията за регулиране на съобщенията, е точно как да изпълним решението. Следващата седмица в Брюксел ще се състои среща на експертно ниво, на която наши представители на министерството заедно с колеги от Европейската комисия ще обсъдят конкретни стъпки за изпълнение на това съдебно решение. Благодаря ви.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин заместник-министър. Уважаеми господин Божков, ще Ви помоля за вашата позиция накратко, за да имаме възможност да навлезем в дискусия, но разбира се преди това да чуем всички гледни точки. Заповядайте.

ВЕСЕЛИН БОЖКОВ: Благодаря Ви, уважаема госпожо председател! Уважаеми господа народни представители, дами и господа, колеги! Аз съм много облекчен да взема отношение, тъй като вие знаете, че моята позиция е константна в продължение на последните години. Винаги съм защитавал тезата, че моделът е сгрешен. Друг е въпросът, че аз съм благодарен и на заместник-министър Борисов, защото той действително в хронологичен аспект коректно

проследи всички дейности, които сме извършили по отношение на изпълнение на така заложения модел съгласно Закона за електронните съобщения и съгласно Закона за радиото и телевизията. Затова на сто процента подкрепям всичко казано от него и потвърждавам, че действително когато са се обръщали към нас всички компетентни институции и преди всичко Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията с нашия експертен потенциал гледаме да съдействаме за разрешаването на въпроса.

Благодаря ви, че организирате в такъв формат тази среща, за да се чуят повече мнения и действително да се предприемат действия с цел избягването не само на санкционната процедура. Мен много повече ме интересува какво би се случило след това нещо, защото в края на краищата българските потребители трябва да получават действително един безплатен качествен сигнал и с разнообразно съдържание. Това е големият проблем, който стои пред нас като национално отговорни институции.

В този ред на мисли само ще маркирам проблемите. Действително моделът не работеше, защото философията на дигитализацията е ефективно използване на спектъра. Вие сами чухте, при положение че ние имаме задължение в така действащия закон „маст кери”(must-carry), където потенциално 11 участници трябва да са на този пазар, вие виждате, че имаме само пет канала (говоря за частния канал) при модел, където имаме седем мрежи. Седем мрежи! Сложете го по осем канала са 56 канала. За какво ефективно използване на ресурса говорим!

За качеството на сигнала, действително мултиплекс операторите, които функционират към днешна дата, се постаряха, развиха мрежата и сигналът е качествен. Но от гледна точка на разнообразието на съдържанието някой може ли да каже, че е удовлетворен? Не, разбира се! Така че основните неща, където човечеството е достигнало до ползването на ресурсите и богатата на дигитализацията, в България не работи този модел.

Второ. Аз съм благодарен, защото знам, че и това заседание се записва, искам да кажа: и в сега действащия закон има заложи мини, които всеки един момент може да бъдат повдигнати от Европейската комисия и отново да стартират процедура. Мога да посоча и конкретните текстове. Защото не е нормално ние да ограничим българските национални оператори на съдържание да нямат право да участват в едни евентуални търгове – а това е чл. 47а от сега действащия закон. Обръщам внимание, в чл. 48, ал. 3 също е заложи бомба, която потенциално всеки момент може да бъде взривена. И аз обръщам внимание, това е трети парламент, на който аз казвам, че и сега действащият закон не е избегнал проблема за евентуална процедура.

Между другото, аз очаквах заместник-министър Борисов да каже, че има прекратена една такава процедура по отношение на санкциите, но това са малки успехи.

Другия момент, който аз вижда и трябва да гледаме в перспектива, ако оставим този модел за „маст кери”(must-carry), за да работи системата, защото за съжаление телевизионните оператори - и Българската национална телевизия, и БТВ и Нова, поставиха проблема, който опира до пари.

Но аз не чувам от съдържателна гледна точка техните предложения и се надявам, че в бъдещата дискусия ще има и конкретни ползотворни предложения от тях, но винаги „маст кери-то” (must-carry) трябва да бъде обвързано с „маст офър” (must-offer). Защото не искам да споменавам тези 11 оператора, те останаха с мисълта, че ще бъдат качени на мрежата безплатно и затова кандидатстваха. Когато разбраха, че няма бизнес кейс (business case), те не си ги качват. И ако ние като общество не задължим тези оператори, избрани по съответния европейски пример на подбор на качество, на съдържание, и при следващия модел няма да има желаещи, които да се качат на мултиплекса. Това е големият проблем. И ние трябва да намерим този икономически стимул, при който да имат желание да се качат, а не всички сега да си свалят от мултиплекса техните програми.

Обръщам внимание на това задължение и на тази релация между „маст кери” (must-carry) и „маст офър” (must-offer).

И третото, което ние и вие като парламентаристи, не е тайна, неотдавна се проведе търг за 700 мегахерца за втория цифров дивидент, а ние още не сме освободили първия цифров дивидент. За да се случат нещата, първо трябва да се освободят тези средства. Бяха предприети определени стъпки, процесът поради една или друга причина за финансирането на освобождаването е стопиран, но аз твърдя и съм направил съответните разчети, с които съм запознал и изпълнителната власт, предполагам, че и вие сте получили това писмо, ние от продажбата на този дивидент можем да докараме достатъчно средства, с които да финансираме включително и процеса на дигитализация такъв какъвто функционира в Европа. Според мен трябва да се предприемат действия за освобождаването на 800 мегахерца, там има отделени и миналата година знаете, че бяха изплатени 29 милиона, надявам се и тази година правителството да намери средства, за да може действително да коментираме да стартира и втора фаза, ако приемем този модел. Ако държавата и респективно парламентът приемат друг модел, който да е по-ефективен и който да избягва грешките, които се повтарят в този модел и който многократно ние коментираме и критикуваме, надявам се, че още по-ефективно ще бъдат използвани и средствата, които се отделят от държавния бюджет, а също така действително ще изпълним със съдържание процеса на дигитализация. Защото хората вече отиват към интерактивни услуги, колеги, а ние си говорим сега за телевизионно съдържание. Съжалявам да го кажа, ние се намираме не на опашката на Европа, за съжаление се намираме на опашката и на някои развиващи се страни. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Божков. Давам знак, че ние с колегата ми господин Караджов ще очакваме от Вас в писмен вид предложенията за промени, които споменахте, тъй като предходните две Народни събрания в каква форма на диалог и на взаимодействие са били с вас, ние сега не можем това да определим. Но очакваме въпросите, които визирате, да бъдат представени в писмен вид, за да можем ние да предприемем така необходимите действия по тях. И само в кръга на шегата, ако ми позволите, ние сме особено чувствителни към използването на българския език, ако има добри възможности да подменим термините и чуждиците, които използвахте, ще бъде добър знак. Казвам го, разбира се, с

достатъчна доза шага.

Господин Лозанов, за съдържанието и за обществения интерес – заповядайте.

ГЕОРГИ ЛОЗАНОВ: Благодаря. Аз поради това, че се изказвам последен тук от колегите в този ред, нямам много какво сякаш да прибавя, освен и аз да благодаря на Комисията за това, че започва този разговор най-после. Имаше подозрително затишие, така да се каже, по цифровизацията една година близо и не е добре, защото през това време нищо не се движи, а пък нужда от промяна, от промяна на модела, както стана дума, има и тя е категорична заради това, че ние сме лицензирали 28 програми за цифрово разпространение, от тях в момента се разпространяват пет търговски и програмите на Българската национална телевизия. Тоест абсолютно ясно е, че другите доставчици на медийни услуги показват, че нямат интерес към такъв тип разпространение. Нещо повече, както е известно, някои от програмите на БТВ и на Нова, които се разпространяваха, те пожелаха да прекратят цифровото им ефирно разпространение.

Ситуацията е такава, че няма съмнение, че оттук нататък изходът може да дойде само през промяна на закона. Инструментите, които има извън промяната на закона, в момента няма как ефективно да решат проблема. Проблемът е не технологичното изграждане, с него страната се справи, мултиплексите действително успяха да достигнат окуражаващо покритие, аналоговият ефир прекрати своето съществуване, така да кажа, в България в 2013 г., когато беше общо взето в един приличен европейски срок. Така че технологичната страна на проблема намери решение. Но икономическият модел е сгрешен. В смисъл, няма такъв. И аз ще кажа откъде дойде грешката. Грешката дойде от това, че в предишната аналогова ера ефирното разпространение се смяташе за силен пазарен инструмент, който се разпространява освен кабелно, сателитно и в ефира, то има много по-голям потенциал за дял на рекламния пазар. Това беше години наред така, откакто има въобще търговски телевизионни оператори. Това нещо преди няколко години вече не е фактор. Ефирното разпространение престава да бъде пазарен фактор.

Трябва да кажем ясно, че с чисто пазарни средства няма как да осигурим цифровото разпространение. Цифровото разпространение освен всичко друго е и форма на социална дейност, то има социален аспект, то е подпомагане на социално по-незащитените части от населението да има възможност за достъп до телевизионно съдържание. В съвременния свят телевизионното съдържание продължава да е част от правото на информация, което е конституционно защитено. Така че практически става дума да се осигури правото на информация на една част от населението. Затова според мен промяната на модела трябва да е свързана с две неща.

Първо, с преоценяване на ролята на държавата в този процес. Засега държавата някак наблюдава доста – какво да кажа – неангажирано процеса. Струва ми се, че са необходими по-големи ангажименти. Вижте, това е като здравеопазването и правото на здравеопазване, като образованието и правото на образование. От такъв порядък е този социален проблем. Без телевизия не се умира, разбира се, но е част от това да се интегрираш към съвременния свят, да знаеш какво става в света и си част от него. Това продължава да е така. И да обречем хора, какъвто риск има, на липса на достъп до такова съдържание е много опасна тенденция. Това е първото.

И второто, което според мен е необходимо при промяната в закона, да се направи много ясен анализ на това колко мултиплекса, какви мултиплекси са необходими, какво може да издържа

този пазар и тази държава, какви ще са евентуалните възможности да бъдат стимулирани търговските доставчици на медийни услуги да разпространяват съдържанието. Например да се помисли публичните фондове, които минават през държавата и отиват към медиите, дали не трябва по някакъв начин да бонифицират безплатното разпространение на програми. И така нататък. Има редица теми, по които трябва да се поговори.

Непременно трябва финансирането на разпространението на обществената телевизия да излезе от бюджета на Българската национална телевизия и да стане пряк ангажимент на държавата.

Това е един байпас, така да се каже, на пътя на тези пари, който става все по-излишен и все по-затрудняващ. Това е моето мнение, наблюдавайки от много години тези проблеми.

Всичко това изисква според мен бърза и съсредоточена работа по разработването точно на тази част от няколко свързани закона, разбира се, основно два, за да може да се измисли един нов модел. Но първо да се промисли, така да се каже, целият. Защото сега ние влязохме в цифровизацията с едно интуитивно въодушевление – понеже е нещо хубаво, нещо ново, понеже е европейско, то някак си ще ни се случи от само себе си. Разбира се, преди няколко години започна да става ясно, че няма да ни се случи и ние започнахме да даваме знаци за това, но процесът не промени хода си от това. И затова е хубаво сега някои визионер да може да види цифровизацията в България след три-четири години и по това, което вижда, да направи модела и промените в закона сега. Може би е хубаво да се върна работата на органа по цифровизация – Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Защото аз говоря по тези въпроси, но аз съм страничен персонаж в тази пиеса. Това е преди всичко разпространение и тези, които се занимават с разпространение, трябва да помислят върху модела. В работата има страшно много икономика, икономически доводи, които досега почти не бяха слагани на везните. Да се сложи всичко това и да се види какво да се случи, така че едни хора, които са по-бедни или в по-изостанали региони, да могат да получават телевизия, независимо че не могат да си платят на кабеларките (ако мога абсолютно да битовизирам и да опростя проблема с днешна дата).

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, доц. Лозанов. Напреднахме, колеги, защото започнахме с констатацията, че имаме проблем, имаме първа стъпка – необходима е смяна на модела, сега търсим визионер.

Господин Меликов, вие имате ли да добавите нещо съществено като позиция на АБРО на този етап на дискусията? Не. Благодаря Ви.

Гостите ни от НУРТС, „НУРТС Диджитъл“, „Фърст диджитъл“ и „НУРТС България“ биха ли искали да вземат отношение също на този етап на дискусията? Заповядайте.

ЕМИЛ АТАНАСОВ, изпълнителен директор на „НУРТС България“ АД, член на Съвета на директорите на „НУРТС диджитъл“: Уважаема госпожо председател, уважаеми дами и господа народни представители, уважаеми представители на регулаторните органи, на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията! Благодаря ви изключително много от името на нашите дружества за това, че този разговор се подновява отново. Нашето мнение е –

и ние сме го изразявали не веднъж и не два пъти на различни форуми – че всъщност той бе прекратен миналата година на последната среща на органа за цифровизация, която се проведе през м. април и след която възникнаха ред нови обстоятелства и проблеми, които, както всички присъстващи мисля се съгласяват, доведоха на практика до провал на процеса на цифровизацията в България.

Това, което мога да кажа и което ние винаги сме казвали и сме се опитвали да направим, е, че въпреки сложните условия и краткото време, за което трябваше да бъдат изградени мрежите, ред обстоятелства, които създаваха напрежение, в крайна сметка това, което се изискваше от тези дружества, бе направено и към 30 септември, както и господин заместник-министърът изтъкна, аналоговото ефирно излъчване беше прекратено и съответно стартира цифровото ефирно разпространение. От наша страна ние считаме, че сме изпълнили всичките си ангажменти, покрили сме в достатъчна степен съгласно изискванията на нормативната уредба населението на България и единственият ни главен, основен проблем е това, че няма кой да се качи и както бе установено тук, не е 20%, повече е използваемостта, но в крайна сметка е абсолютно недостатъчно. Инвестицията е направена, на база на сегашните разчети нейното възстановяване изглежда, бих казал, невъзможно, но да се надяваме, че в бъдеще, ако се случат определен брой събития, които в немалка част са в интерес на обществото и ще дадат действително възможност едно богато съдържание да бъде разпространявано по пътя на цифровата ефирна телевизия, може би ще се постигне нещо по-добро.

Отдавна сме установили, че моделът има много недостатъци и мисля, че точно на последното миналогодишно заседание от страна на нашите дружества бяха представени становища, които посочваха някои от възможностите за решаване на проблемите. Дали са добри или лоши, това е друга тема, сега отново са се променили обстоятелствата, но за нас действително е много добро решение да се намесят всички възможни институции за решаването на този проблем. Ние като частно дружество не бихме могли в по-голямата част от тези решения да бъдем преки участници, ние просто ще бъдем подложени на определени въздействия на съответните нормативни решения, които ще бъдат взети. Благодаря за вниманието!

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви и аз. Колеги, позволете ми още един път да благодаря за това, че приеха поканата ни за участие в днешното заседание на председателя на Комисията по транспорт господин Караджов, на заместник-председателя господин Камен Костадинов. Колеги, моля за вашата позиция към дискусията на този етап от това, което чухте досега. Заповядайте.

ГРОЗДАН КАРАДЖОВ: Здравейте, добър ден на всички! Въпросът с цифровизацията наистина стои на вниманието на нашата комисия. За съжаление аз за първи път чувам днес и това, което най-много ме тревожи естествено като председател на тази комисия, е, че има текстове в закона, които са скрити мини за възможни наказателни процедури срещу Република България. В този смисъл се и обръщам – може би не е мястото тук – с операторите и с неправителствените организации да го обсъждаме, но това си е държавен въпрос и е редно регулаторът и органът по политиката по някакъв начин да подадат сигнал и да подадат ако не конкретни текстове, то поне

идеи къде трябва да бъдат променени законите. Даже ми се струва не много етично тук пред тази аудитория да предъвкваме този проблем.

Останалото, което аз чувам, опира до финансиране или поне аз не успях да намеря нещо друго в сърцевината на това, което съдържаха вашите изказвания. Очевидно е, че има романтична представа за цифровизацията преди датата на нейното стартиране, очевидно е, че е преминал романтичният период и сега вече в консумацията (да се изразя така) на процеса виждаме, че излиза твърде скъпо. Затова се налага да бъде премислен оттук нататък пътят и това премисляне е хубаво да дойде от страна и на вас, да го кажа направо, потърпевшите. Тоест във вашите писма, които сте изпратили, ясно е маркиран проблемът, той е видим и ясен за този, който иска да го види. Но не срещам предложенията. И затова бих искал и дискусиата ако мога да тласна в посока какво може да се предложи оттук нататък и кое би подобрило ситуацията, като целта естествено е разнообразяване на пазара на предлаганите програми. Друга цел едва ли мога да си представя. Идеята е колкото се може повече програми да се появят в цифровия ефир, макар че той все още е твърде ограничен като обем, доколкото разбирам 15-16% рапортува господин заместник-министърът. Така че и това би трябвало да бъде тема на нашето обсъждане – доколко този пазар изобщо има потенциала да бъде разрастван. Благодаря.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Караджов. Господин Костадинов, заповядайте и Вие.

КАМЕН КОСТАДИНОВ: Благодаря, госпожо председател. Добър ден и от мен на участниците в днешната дискусия! Аз също искам да благодаря колегата председател на Комисията по културата и медиите за това, че днес се провежда този разговор.

Напълно споделям изводите на всички участници в дискусията, които са засегнати от този процес. Очевидно е, че моделът е сбъркан, аз не знам доколко е продуктивно в момента да изследваме защо е сбъркан и как е сбъркан. Аз като участник в залагането на този модел споделям и оценявам като вярно това, което казва председателят на моята комисия господин Караджов, че наистина ние изживяхме един романтичен период. Тогава за съжаление нямаше тези обструкции, включително от страна и на Комисията за регулиране на съобщенията. Аз не си спомням в 2009 г. те да са оценявали модела като грешен, но пак казвам, контрапродуктивно е днес да оценяваме кой какво е правил. Водени сме били от добри подбуди и мотиви.

Добрият извод от началото на тази дискусия е, че стигаме до общ извод, че трябва да се търси промяна на модела. Очаквам нетърпение това, което казва заместник-министър Борисов, да приключат разговорите или поне да видим в каква посока започват. Разбрах, че на представители на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията им предстои разговор с представителя на Брюксел, защото не е необходимо ние да откриваме топлата вода. Очевидно някой трябва да ни подсказва по какъв начин трябва да се променя законодателството, на първо място, дали е необходимо или може в рамките на сега действащото законодателство. Очевидно нещата вървят в посока към необходимост от промяна на законодателството. Аз не мисля, че в това Народно събрание има народен представител, който би тръгнал да не се съобразява с действия, които целят разрешаване на проблема.

Добре е, че решението – това, което каза и господин Борисов – по никакъв начин към този момент не третира никаква санкция за българската държава. За мен е важно, разбира се, участниците на пазара, операторите, предприятията, които предоставят тази услуга, и обществената телевизия, и останалите оператори, от тях се очаква да дадат своите предложения.

Но в края на краищата ние затова сме народни представители да намерим тази експертиза, която е необходима. Изключително важна е експертизата, която ще ни предложат представителите на органа по политика, на Комисията за регулиране на съобщенията. Аз мисля, че в процес на намиране на консенсусно решение, когато то бъде предложено. Не виждам по дискутирания въпрос да се създадат никакви мнозинства и противопоставяне по темата, ако има някаква дискусия, уверявам ви, тя ще бъде в посока на търсене на най-доброто решение.

Моят апел е максимално скоро във времето да сложим на масата някаква експертиза на законодателство в момента, на необходимостта от конкретни промени, където аз лично ще се радвам да получа предложения както от експертите на операторите, така и от страна на министерството, и от страна на Комисията за регулиране на съобщенията и максимално бързо да излезем от ситуацията, в която се намираме в момента. За ползите от намиране на решението говориха всички преди мен, няма смисъл да повтарям вече казани неща. Надявам се под ръководството на Комисията по културата и медиите с активното участие на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Комисията за регулиране на съобщенията да стигнем до едни консенсусни текстове, ако се налага промяна на закона, които да отпуснат модела в посока на решаване на проблема. Благодаря.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви и аз, уважаеми господин Костадинов. Уважаеми колеги народни представители, имате ли към темата и вие въпроси? Заповядайте, госпожо Бояджиева.

МАРИАНА БОЯДЖИЕВА: Благодаря Ви. Уважаема госпожо председател, дами и господа! Безспорно изключително полезна е днешната дискусия, тя вече и твърде напредна с изразени становища, мнения въпроси. Много неприятен е фактът за осъждането на България за монопола при мултиплексите, което се случи наскоро през м. май т.г. Според Европейската комисия България е нарушила три европейски директиви с начина, по който е въведена цифровизацията на телевизионния ефир.

Аз слушах внимателно изказването на заместник-министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и да се надяваме, че това, което той съобщи, че имаме възможности да избегнем санкционното производство, тоест да предприемем всички необходими мерки, за да може да се отстранят нарушенията, установени след иска на Европейската комисия.

В този смисъл искам да поставя няколко кратки въпроса към заместник-министър Борисов. Той започна в своето изложение отговора на част от тях, но мисля, че са изключително важни стъпките, които предстои да предприеме България след решението на Съда на Европейския съюз.

Първият ми въпрос е с какви срокове разполага България? Стана ясно, че предстои да се провеждат разговори в Брюксел с Европейската комисия, все пак малко повече какво е направено по преодоляването на ситуацията, в която се намираме. Видимо днес всички говорят за необходимостта от това да преосмислим досегашния модел. Дали не считате за уместно да заработи нов орган по цифровизацията или някакъв друг форум, на който както и днес водим този разговор, с помощта на заинтересованите страни наистина да стигнем до преосмислянето на модела.

Според мен много е важно какво ще направи министерството, за да може да бъдат преодолявани точно тези обвинения, които са по нарушаването на европейските директиви, освен

законодателна инициатива, разбира се. Вие казахте, че се надяваме, което ще бъде наистина много добре, ако не се стигне до санкционно производство, но ако все пак стигнем до такъв момент, има ли вероятност за отнемане на лицензите на мултиплексите, за анулиране на конкурсите? И в този смисъл как стои въпросът евентуално и за тяхната собственост? Благодаря.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, уважаеми госпожо Бояджиева.

Уважаеми господин заместник-министър, ще Ви предложа, ако бихте могли кратко да отговорите на госпожа Бояджиева с основните части от въпросите, които тя поставя. Ако те имат нужда от по-детайлно разработване, тогава е добре да ги получим в писмена форма в Комисията, тъй като те биха били предмет на интерес у всички наши колеги.

Така че, заповядайте накратко.

ЗАМЕСТИНИК МИНИСТЪР ВАЛЕРИ БОРИСОВ: Благодаря, госпожо председател. Ще се опитам да отговоря съвсем телеграфно.

С какви срокове разполагаме като държава? Аз в моето изложение казах, че практически незабавно след като сме получили официалното решение на Европейския съд, ние сме започнали работа. Това не е гола декларация, а е самата истина. Десетки и десетки разговори с експерти от Комисията вече са проведени и както казах, следващата седмица екип на министерството тръгва за Брюксел, за да проведе разговори очи в очи с представители на Комисията.

Що се отнася до органа по цифровизация, искам да отбележа факта, че органът изчерпа своите функции. Органът беше създаден, за да подкрепи реализацията на прехода от аналогова към цифрова телевизия. Оттам нататък ако има необходимост подобен орган с нови функции да бъде създаден, това е друга тема. Но тук категорично искам да заявя пред вас, че водеща роля в един нов такъв потенциален орган не може да се очаква да играе министерството. Защото тук става дума вече основно за съдържание, става дума за регулация, така че това, което ние съвсем открито можем да заявим, е: да, ние ще участваме с целия експертен потенциал на министерството в работата на един бъдещ орган, но категорично няма да играем водеща роля, така както беше в предния орган.

Какво ще направи министерството? С едно изречение казано, министерството прави и ще продължи да прави това, което трябва. Ние си изпълняваме задълженията, свързани с политиката в областта на електронните съобщения, част от които е и това.

Дали ще се отнемат лицензите или не, на мен ми е трудно да ви отговоря, защото, както знаете, разрешенията, ако трябва да сме коректни, са издадени от Комисията за регулиране на съобщенията и ако Комисията за регулиране на съобщенията прецени и намери законова форма да отнема разрешения, може би това е един потенциален вариант за решаване на възникналия казус с тези разрешения. Но абсолютно подкрепям това, което казахте, госпожо председател, ако Вие получите писмено въпросите, ние сме готови да отговорим абсолютно подробно на всеки един от тях. Благодаря ви.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин заместник-министър. Госпожо Бояджиева, на Вас също благодаря.

Колеги, други въпроси има ли към тази част на дискусията? Заповядайте, господин Кадиев.

ПЕТЪР КАДИЕВ: Благодаря, госпожо председател. Така както виждам нещата, казусът е много заплетен и едва ли ще може да го решим толкова бързо и толкова лесно. Господин Лозанов направи един много кратък анализ на почти всички проблеми, които в момента съществуват за

цифровизацията.

Аз мисля, че има още един голям проблем, който в най-скоро време ще гръмне, и това са кабелните оператори, които в момента са negliжирани относно разпространението си, защото те трябва да заплащат съответните програми, които разпространяват. В същото време разбирам много добре, че Българската национална телевизия изпълни изцяло своята функция, защото тя всъщност качи своите програми на мултиплекса и те съществуват, там са. В същото време разбирам и Нова Броудкастинг и БТВ Медиа Груп, защото те трябва да заплащат огромни суми, за да стоят на този мултиплекс. И всичко това в този заплетен казус много трудно ще бъде разрешено. За да се увеличи броят на програмите, трябва да се намери начин как останалите програми ще се качат по начин, по който да заплащат много по-малко. Само това е начинът, за да може да се качат определен брой програми нагоре и да се запълни мултиплексът. Другият вариант е изцяло държавата да поеме съответно издръжката на този мултиплекс и всички програми, които се обявяват чрез конкурс или по друг начин, да се качват, но то да бъде на издръжката на държавата. Аз така ги виждам нещата поне на този етап. Но се надявам на компетентното мнение на всеки един от операторите и на регулаторните органи, защото казусът ще стои и аз си мисля, че много трудно ще се реши. Благодаря ви.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Кадиев. Колеги, други позиции от народните представители?

Господин Захариев, да затворим на този етап дискусията и с Вашата позиция. Господин Мартин Захариев, колега от 42-ото Народно събрание, в настоящия парламент е съветник и в двете комисии – на културата и медиите и на транспорта и съобщенията. Господин Захариев, заповядайте.

МАРТИН ЗАХАРИЕВ: Благодаря, уважаема госпожо председател. Тази дискусия трябваше да се случи по това време миналата година, многократно с господин Камен Костадинов сме обсъждали тази възможност. Причината да не се случи беше пълната абдикация на тогавашните ресорни министри и заместник-министри, както и на шефа на органа по цифровизация, нежеланието им да говорят по проблемите на цифровизацията и задаващите се проблеми, които към днешна дата вече всички чухте какви са. Слава богу, намерихте смелост за подобно съвместно заседание, което най-малкото ще поставя въпроса пред обществеността, пред сектора и пред изпълнителната власт.

Смятам, че считано от онази дата към днес има две много важни нови обстоятелства, които трябва да бъдат отчетени. Едното е осъдителната присъда на Европейския съд, която е факт за съжаление, за пороци при провеждане на конкурсите за мултиплексите, и другата е поисканото **още през септември 2014 г. разрешение от Комисията за защита на конкуренцията за придобиването от БТК АД на мултиплексите, на компаниите, които имат разрешително за извършване на DVB-T услуги.**

Тези два момента са много съществени и предопределят различно поведение и политики към момента.

Причината обаче за горещия картоф цифровизация и това тя да не се случи, за провала на парадигмата цифровизация, което означаваше по-голямо качество, повече програми за по-малко пари, със съответния социален ефект, мога смело да кажа, че са последните три управления.

Още от 2009 г. считано до ден-днешен, това са повече от шест години, три управления, не визирам служебните кабинети, които не се занимаваха с тази проблематика, са виновни за настоящото състояние. Това е самата истина, от една страна.

От друга страна, конкретният повод според мен като най-наболял въпрос са натрупаните задължения към „Фърст Диджитъл” в обществената телевизия. Обществената телевизия трябва да плаща по 1 млн. 270 хил. лева на месец (не съм точен в сумата, малко повече е), умножено по 12 месеца, ще видите, че ще получите сума над 15 милиона. Това е повече отколкото Българската национална телевизия плащаше в аналоговата си епоха. Ето затова казвам аз, че цифровизацията и нейната парадигма са взривени, те са провалени.

От друга страна, дори да се намери решение на подобно плащане с познатия нам от последните 15 години способ, наречен постановление на Министерския съвет, с което извънредно се гласуват републикански пари от бюджета за спасяване на една или друга гореща точка в държавата и така Българската национална телевизия е получавала многократно пари през годините, дори това да се случи сега, дори да се направи дискаунт на задължението, това е палиативна мярка. Защото само след пет месеца, на Нова година това задължение отново ще се появи. С което казвам, че трябва да се гледа гората, а не дървото, проблемът е много по-голям от конкретното задължение, което се дължи на „Фърст Диджитъл”. „Фърст Диджитъл” дължи същото на „НУРТС Диджитъл”, защото ползва неговата мрежа, на „НУРТС Диджитъл”, ако не получава тези пари, ще му бъде спряно евентуално електрозахранването, което не е невъзможно.

А поради факта, че „НУРТС България” превежда не само телевизионен сигнал, но и глас, и данни в страната, към това нещо може да закачите и един потенциален проблем като например частично спиране покритието на трите телекома, съответни услуги, които са свързани с националната сигурност – МВР и МО.

Така че проблемът е много, много по-голям и се нуждае от сериозно обследване. Както казаха и господин Караджов, и господин Костадинов, органът по политиката и регулаторът трябва да излязат с конкретна позиция. Аз си запазвам правото като съветник да дам на председателите и на двете комисии един мой доклад по темата, който е твърде дълъг и не искам да губя времето на аудиторията. Но той предлага възможности за преобразуване на обществените медии в търговски дружества с придобиване на мултиплекса „Фърст Диджитъл”, каквато е практиката в повечето западноевропейски страни. Реализирането на подобна правна възможност е от

компетентността изцяло и само на Министерския съвет. **В качеството ѝ на търговско дружество Българската национална телевизия вече може да придобива дъщерни, да извършва други търговски сделки и т.н. Разбира се, това е въпрос и на финансиране, и на политика.**

Ще Ви предоставя в най-скоро време този доклад. Благодаря за възможността да ми дадете думата.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Захариев, и за изразената позиция, и за подкрепата ви в нашата работа.

Колеги, други позиции? Госпожо Анкова, заповядайте.

ВЯРА АНКОВА: Понеже се започна този разговор явно главно за Националната телевизия, аз наистина смятам, че съществува един много сериозен проблем тук. Но това е един разговор, в който трябва да се върнем години назад и да запитаме защо тези части от националната сигурност на държавата въобще минаха в частни ръце. Не искам да го започвам тук, защото смятам, че те трябва да са държавна собственост.

А колкото до Националната телевизия, стойността е предмет на търговски договор, не са точно тези цифрите. Наистина задължението на Националната телевизия за разпространение е изключително по-голямо отколкото беше предишният договор за аналогово разпръскване, въпреки че стойността на разпространение на канал намаля много, ако вземе за база брой канали. но тъй като – аз пак подчертавам – е тази ангажираност на Националната телевизия да има „собствен” мултиплекс и да поеме издръжката на целия мултиплекс, без да може да реши да сваля една или друга програма, аз затова бих се обърнала към вас за един базисен разговор за мисията и финансирането на обществените медии въобще. Защото ако направим един преглед на законодателството през годините, ще видите, че редица ангажименти изпълнява и в момента Националната телевизия, които са резултат от законодателни решения или постановления на Министерския съвет, за които обаче в годините е намалено финансирането. Казвам това, защото има постановления на Министерския съвет през годините, с които е изплащал разпространението на сателитния канал, в един момент това се преустановява като практика, прехвърля се като плащане към Националната телевизия, без абсолютно никакво отразяване в бюджета.

Изключително много ще се радвам на такъв един разговор за задълженията на Националната телевизия, мисията в съвременен контекст, защото аз твърдя, че мисията не е преобразувана в съвременен контекст и това, което всички засегнахме тук за интерактивните услуги, които са липса в момента на цифровизацията и които не знам дали в друго изражение не биха интерес от повече оператори да ползват тази услуга, защото в момента наистина тя е безсмислена от гледна точка на пенетрацията на кабелно разпространение в България и ниския процент, който трябва фактически да обслужи това високо заплащано от страна на всички телевизии. Изключително ще съм ви благодарна, ако може този разговор да започне и законодателството на България в частта на Закона за радиото и телевизията и другите законодателни точки, които касаят Българската национална телевизия, бъдат свързани с някаква резонна финансова рамка. Дали ще

тръгнем към реструктуриране на Националната телевизия към търговско дружество – искам да подчертая – **държавно търговско дружество**, предполагам, че това е визирал господин Захариев, а не приватизация на Националната телевизия.

МАРТИН ЗАХАРИЕВ: Да, държавно.

ВЯРА АНКОВА: Искам да го уточня, държавно търговско дружество. Да, това е практика в Европа, много от телевизиите са държавни акционерни дружества към различни министерства. Това също е модел, който можем да обсъдим, както е модел финансирането на Националната телевизия. Не съм привърженик на един плач непрекъснато, че бюджетът ни е нисък, по-скоро говоря за това, че трябва да се измислят механизми за компенсация, ако държавата не може да гарантира едно резонно финансиране на Националната телевизия.

ПРЕДС. ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Анкова, и за уточненията, които направихте. По въпроса, който поставяте, Ви каня на заседание на Комисията по културата и медиите през втората, третата или четвъртата седмица на м. юли, когато за Вас и Управителния съвет е удобно, тъй като следващата седмица е планиран блиц контролът на министър Рашидов, първата седмица на юли предстои съвместно заседание с друга комисия в 43-ото Народно събрание, но през юли месец ще направим този разговор с Вас. Редно е да кажем, че какъвто и да е опит и съвместно усилия от наша страна за промяна на бюджетната философия и съответно на бюджетната рамка, е редно да се случи достатъчно рано, защото както всички знаем, предстоят местни избори през есента и веднага след тях идва приемането на бюджета в Народното събрание и ще ни остане твърде кратко време, ако разчитаме, че във втората половина на годината ще можем да постигнем някакъв по-сериозен напредък в тази посока. Колеги, други мнения към дискусията, която водим по точка първа от днешното заседание? Ако няма, нека да ви направя едно предложение за решение, около което да се обединим, като правя уговорката, че ще очаквам предложения за редакция, тъй като то е формулирано в рамките на заседанието, на живо, както се казва.

От писмата, изпратени до Комисията, и от всичко казано дотук, сериозните опасения относно бъдещето на цифровизацията в България, изводът, който можем да направим, е, че е необходима смяна на модела и съответно, че компетентните държавни органи следва да предприемат координирани мерки за защита на обществения интерес.

Предлагам заключението от дискусията, проведена в днешното заседание, заедно с постъпилите писма да бъдат изпратени на вниманието на министър-председателя и на Министерския съвет с предложение да предприеме Министерският съвет необходимите действия за решаване на поставените проблеми във връзка със собствеността, контрола, разнообразието на предлаганото съдържание и други специфични въпроси, свързани с процеса на цифровизация.

Колеги, към това предложение за решение имате ли допълнения, корекции? Няма допълнения.

Ако сте съгласни да се обединим около това решение, моля да гласуваме.

Който подкрепя това предложение, моля да гласува.

За – 13, въздържали се – няма, против – 1.

Благодаря.

Уважаеми колеги, по точка втора от дневния ред – „Разни”, имате ли въпроси, теми, които да поставите? Благодаря и на вас. Успешен следобед!

Поради изчерпване на дневния ред обявявам заседанието за закрито. Благодаря ви.

(Закрито в 15,30 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Полина Карастоянова